

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sapiente Fructuoso Epistolares Libri quinque

Bonifacio, Juan

Ingolstadii, 1606

II. Patri Francisco Riberæ de studio sacræ scripturæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51159](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51159)

*Plutarchus
in lib. de
Audiendo.*

qua lingua Bias ille Philosophus
& melius, & peius esse dicebat. C
lidos, callidos inquam & candidos
cri verbi cupio esse præcones, circu
spicereq; omnia, sapientibus, in
entibusq; consulere, cui tu offic
muneri cumulatè satisfacis. Val
viue, qui te & serpentem, & colu
bam præstas.

PATRI FRANCISCO RIBER

De studio sacre Scripturae.

VARENTI mihi quid po
simum ad te scriberem,
mentem venit de istis tibi
diis, deq; minorum Prophetarum
curatissimis commentariis gratul
quod mirificum opus; quia prelon
dari cœptum est, diu expectari n
potest, sed Christo auspice, in om
manus, sensusq; breui perueniet,
tumq; suum liber ipse testabitur, cu
confectio illis, qui eruditiùs conc
nantur, maximam est vtilitatem a
tura. Qui enim verba facit ad pop
lum, eum oportet esse doctissim
vt. l.

ut sacra Scripturae multiplices illos
sensus exquirat, norit, explanet, illa
ex interpretibus eruat, quae videan-
tur esse meliora, litera inhaereat, tem-
pora, aetatesque perdiscat, nihil non
diuinis testimoniis, verbisque com-
probet, auditoribus dubitandi nul-
lum locum relinquat. Quid enim illo
sacri verbi praecone maius, qui Grae-
ca, & Hebraicae linguae non ignarus,
antiquitatis studiosus, in Theologo-
rum libris volutatus, diui Thomae fa-
miliarissimus, qui neminem errare fi-
nit, sacras literas nocturna, diurnaque
manu versat, & in iis intelligendis, enu-
cleandis, ad verbum ediscendis occu-
patur? Et haec quidem studia non so-
lum acumen, industriam, laborem,
sed multo etiam magis puritatem, re-
ligionem, sanctimoniamque deside-
rant. Sanctum enim spiritum ex-
planatorem, magistrum, & interpre-
tem habent diuinæ litera, cui nihil
esse potest cum tetrīs, sceleratisque com-
mercij. Hac adhibita animi, mentisque
munditia in sacrae scientiae studio san-

Q 5   Di illi

Et illi Patres tam longè processerunt
 ut qui eorum libros legerint, nihil
 ignorasse, nihil omisisse fateri
 gantur. Hæc Athanasium, hæc Cyprianum,
 hæc Basilium, hæc Hieronymum, hæc
 Ambrosium, hæc Augustinum, hæc
 Dionysium, Dionysiiq; præceptorem
 Hierotheum, hæc Augustinum, hæc
 Nazianzenum, hæc Cyrillos, hæc
 Chrysostomum, hæc Leonem, hæc
 Gregorium, hæc Damascenum, hæc
 Bernardum, hæc Thomam, hæc Bonaventuram,
 hæc innumerabiles alios erudiunt.
 que idem sanctus Dionysius Areopagita
 huius & puritatis & sapientie testimonium
 dat, quem propter animi innocentiam,
 ac morum integritatem ad diuinarum
 rerum commentationem fuisse dicit aptissimum.
 Qui igitur proficere in diuinarum
 studio volunt, cum ab omnibus
 flagitiis puri, tum maximè ab arrogantia
 & elatione esse debent alertare.
 Nec est tutum, Climacus ait, cum vel
 natum, nec cum perturbatione aliquid
 Theo. Opt. M. que sy. rator. suum. eiq; g. rentib. secret. gante. quise. autem. est, v. infini. plant. bim. mus. ille va. anima. volan. tus a. Hoc a. ctus c. tam o. in Eu. nire. minu. The

*In Epistola
 ad Demophilum
 Monachum.*

Grado 27.

Theologiam adire. Deus namque
 Opt. Max. simplicibus se impertit, at-
 que synceris, humaniq; generis libe-
 rator, & vindex Christus æternum,
 suum parentem æternus ipse laudat,
 eiq; gratias agit, quòd se submissè ge-
 rentibus arcana patefaciat, & regni
 secreta cœlestis aperiat, cælet arro-
 gantes, illisq; abscondat, & occultet,
 qui se esse sapientes arbitrantur. Hæc
 autem animi summissio in illis ferè
 est, vt diuo Gregorio placet, qui DEI
 infinitam sapientiam assiduè cõtem-
 plantur. Quoties enim Deum contue-
 bimur, toties de nobis infimè sentie-
 mus. Hoc docere nos voluit magnus
 ille vates Ezechiel, qui vidisse se ait,
 animalia quatuor, quæ incredibili ad
 volandum celeritate prædita cæli-
 tus audita voce alas depresserunt.
 Hoc autem Ezechielis visum ita san-
 ctus Gregorius interpretatur, vt to-
 tam obscurissimi Prophetæ figuram,
 in Evangelicos concionatores conue-
 nire dicat, qui scientiæ opinionem
 minuunt, simulatq; supremi illius ma-
 gistri

*Matth.
cap. 11.*

Cap. 1.

*Homil. 8.
in Ezech.*

gistri sapientiam cum animo cogit quam
 cœperunt. Nemo enim in diuinam flamen
 rerum cognitione progredi longi cionat
 solet, quàm qui sese arbitratur intelligi
 ctum. Declarauit hoc nuper rufus dicent
 na illa mulier, cui sanctissimã vitam possit
 genti multa sunt ostensa diuinitas ille di
 Nam de Deo trino & vno, de diu illam
 natura, de personarum proprietatibus summa
 bus, de altaris sacramento sic alte cogni
 verè, sic acutè, sic etiam perspicuè nobis
 quebatur, vt me vidente magni que in
 ctiores obstupescerent, seque longe te diu
 feriores faterentur. Sed de huius vifeno
 mirandæ fœminæ, quæ Abulæ sep arden
 iacet, dictis, & factis aliud fortasse endur
 ad te scribendi tempus. Qui igitur mur:
 & doctè volent, & vtiliter concionum cund
 sacram scripturam diligenter euolu nulla
 atque ita viuant, vt Dei esse discere ille G
 possint, nihil enim vel ad fidem se clam
 endam firmiter, vel ad permouendū dixit
 homines fortius ac valentius, vel tuit &
 delectandum accommodatius, ve corū
 mores informandos oportunius, tant e
 ad ægritudinum leuationem melius genu
 que

cogit quam liber ille diuinus vtrumque te-
 uinam stamentum complectens. Hunc con-
 longacionator amet, hunc legat, ediscat, in-
 tur intelligat, itaque memoriae imprimat, vt
 rufficienti, testanti, citanti mens nunquam
 vitare possit effluere. Mentis tenebras liber
 uinit ille dispellit, ac dissipat, diuinamque
 de diuina naturam nobis ostendit, in qua
 pprie summa sunt omnia. Quae nemini
 ic aliter cognita esse potuisset, nisi se Deus ipse
 picue nobis benignissime patefecisset. Ita-
 magnaeque iis lectis, quae de caelesti illa ciuita-
 longe te diuinæ nobis literæ prædicant, illius
 huius visendæ mirum nos desiderium tenet,
 æ sepe ardemus, incendimur, totoque ad fru-
 rtassecendum, & potiendum impetu rapi-
 ui igitur: crucis & asperitatis iter illud iu-
 ncione cundum esse credimus, quo confecto
 e uolunt nulla reliqua futura sit cura. Magnus
 discipulus ille Gregorius sacram scripturam quã
 dem præpotentis Dei ad nos missam,
 uentem dixit epistolâ. Quo nil esse grauius po-
 s, uenit & uerius. Vt enim familiares ami-
 as, uenit corum literæ, quibus se vicissim cõsalu-
 nius, uenit & alloquuntur, nullum sermonis
 melius genus reiiciunt: querelis cõstant, gra-
 tula-

*Lib. 4. epi.
 stola. e. 84.*

tulationes habent, spes afferunt, si
 midines proponunt, laudant, vitu-
 rant, condolent, indignantur, hor-
 tur, dissuadent, ita sacri libri qua-
 re, pro loco, pro tempore & scire
 facere nostra refert, omnia persequi
 tur, nullumque quod necessarium
 sit omittitur argumentum. Inste-
 nim speculi habent diuinæ literæ
 quod inspicientes nostra vitia po-
 mus agnoscere: vitamque & more
 illorum, quos illic legimus, norma
 & regulam conformare. Morborum
 autem remedia ex hoc eodem lib-
 tanquam ex narthecio depromuntur.
 Quem librum sacer Hieronimus ei
 pheretro similem dicit, in qua
 vidua mater vnicum filium recepit
 viuum. Quæ enim tanta esse in-
 tuitudo potest, cui ex sacris literis me-
 dicina non existat? quæ tam pestilens
 & sæua mors, quæ non vertatur in
 tam? Recte viuendi & exemplum
 & præcepta ex sacris voluminibus ha-
 rimus velut ex fontibus. Pauperem
 tem amas? sacra Biblia quantum hæc

*In episto ad
 Iulianum.*

tus possit, ostendent. Placere tibi hu-
 militas incipit? ab eisdem disce, qui-
 bus ad eam sis gradibus ascensurus?
 Cœli desiderio commoueris? multa
 tibi de beata vita, quæ bonorum o-
 mnium suppeditatio est nullo inter-
 uentu malorum, sacræ literæ nun-
 tiabunt. Inferorum times cruciatus?
 eos quoque tibi monstrabit hic liber.
 Vis esse benignus, egentibusq; succur-
 rere? nulla non te pagina hortabitur,
 & currentem incitabit. Siue res sunt
 prosperæ, siue aduersæ, Deo te fide-
 lem præstas? felicissimè cum illis actû
 esse reperies, qui diuinam legem san-
 ctè coluerint, neque ex euentis pen-
 dere voluerint: sed quid moror in sin-
 gulis? cum quæ expeti, desiderarique
 possunt, omnia è sacris scriptis mo-
 numentisq; promantur. Quamob-
 rem sanctus Hieronymus Lucinum,
 hominem Hispanum non tam se mi-
 rari dixit, quod misericors & benignus
 esset in pauperes, quàm quod diui-
 narum scripturarum studio flagra-
 ret, & hoc sancto augustoque fonte &
 suam,

*In episto. ad
 Theodorã,*

suam, & omnium Christianorum
 tim expleri cuperet. Cuius ego
 thoritatem, iudiciumque comple
 tibi ex animo gratulor Hispano
 no, & quòd lucem rebus obscuris
 tuleris, & quòd omnes ad eruditè
 sapienter concionandum hortar
 Vale.

E I D E M,

De ineptis concionibus fugiendis.

MIRARI satis nequeo Franco
 optime illiteratā quorum
 concionem, ineptam, ieiū
 sanguinis, succique expertem, nū
 neque à sacris literis, neq; à sanctis
 ctoribus mutuamtem. Quis enim
 nugas, & somnia veteris concionis
 ius adhuc in vrbibus, non modò op
 dulis mansere vestigia? Sunt quide
 concionum commenta magna
 parte sublata, stultaque & ridenda
 tutis ornandæ, suadendæque
 plurimum obsoleuit, eoque turpi
 videri debent, qui reliqui ex illa
 quorum barbarie foeminam pro
 cio